

[Formanden.]

„Hvornår vil ministeren foretage det nødvendige for at modvirke den stigende arbejdsløshed i Ålborg og Nordjylland?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Undervisningsministeren (*K. B. Andersen*): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om uddannelse af lærere til folkeskolen og forslag til lov om højere forberedelseseksamen.

I foråret 1965 afgav det udvalg, der havde fået til opgave at undersøge, om den nye skoleordning af 1958 medførte et behov for ændring af læreruddannelsen — og eventuelt for ændring af den gældende læreruddannelseslov af 1954 — en betænkning, der indeholdt udkast til en ny lov om uddannelse af lærere til folkeskolen. I dette udkast fandtes der bl. a. forslag til bestemmelser om en adgangsprøve på et noget højere niveau end den nuværende optagelsesprøve til seminarierne og hjemmel til, at seminarierne kunne oprette 2-årige kursus til adgangsprøven.

De to lovforslag, der fremsættes i dag, er udspaltet af læreruddannelsesudvalgets forslag.

Da lovforslaget om læreruddannelsen blev fremsat i sidste folketingssamling, blev det samtidig sendt til en række myndigheder og organisationer med anmodning om udtalelser. Disse udtalelser — og bemærkninger og meningstilkendegivelser, der iøvrigt er indkommet til ministeriet — vil blive sendt til det folketingsudvalg, der kan ventes nedsat til behandling af lovforslagene, så de kan indgå i det videre arbejde.

Om de to lovforslag vil jeg specielt bemærke følgende:

For læreruddannelsens vedkommende blev der allerede i maj 1965 fremsat et lovforslag, der byggede på udvalgets forslag. Det lovforslag, der nu fremsættes efter en mellem-

liggende offentlig debat og en fornyet behandling i undervisningsministeriet, er stort set det samme. Jeg har således både i foråret og nu kunnet tilslutte mig udvalgets hovedprincipper.

Det lovforslag, der blev fremsat i maj, indeholdt — ligesom udvalgets lovudkast — regler om en adgangsprøve til seminarierne, mens reglerne om et særligt kursus til adgangsprøven blev henskudt til fremsættelse nu i oktober som et særligt lovforslag. Grunden var, at jeg gerne ville se nærmere på, hvordan vi kunne give dette nye kursus et sådant indhold, at det ikke bliver et uddannelsesmæssigt blindspor, men derimod en nydannelse af mere almen værdi. Udvalgets forslag på dette punkt har efter kommissoriet og udvalgets sammensætning måttet koncentrere sig om læreruddannelsens behov for forkundskaber. Ved behandlingen i ministeriet har vi søgt at opstille et videre sigte, og det er mit indtryk, at dette er i harmoni med en væsentlig tendens i den almindelige debat, som har afspejlet sig i mange af de kommentarer, der er fremkommet i udtalelser til ministeriet og i offentlige indlæg. Resultatet er blevet det nu fremsatte lovforslag om en højere forberedelseseksamen.

Den uddannelse, dette lovforslag tager sigte på, skal ligge på et sådant niveau og have et sådant indhold, at den kan danne grundlag for den nye læreruddannelse. Det er min opfattelse, at der er brug for en uddannelse på dette plan som et tilbud ved siden af gymnasiet med et mere alment indhold og åben for en større kreds og til dels med andre forudsætninger. Det er klart, at undervisningen til højere forberedelseseksamen må tage sit udgangspunkt i et vist almindeligt kundskabsniveau, ellers kan den ikke lægges til rette. Men der skal ikke stilles krav om, at dette kundskabsniveau skal være nået på nogen bestemt måde eller konstateret ved ganske bestemte eksaminer eller prøver. På samme måde skal den eksamen, der efter lovforslaget er tænkt som den naturlige afslutning på uddannelsen, højere

[Undervisningsministeren.]

forberedelseseksamen, stå åben for enhver, der ønsker at gå op til den, uden hensyn til, om vedkommende har forberedt sig til den ved den kursusundervisning, der tilbydes efter lovforslaget, eller på anden måde, f. eks. ved selvstudium.

Jeg tror, at denne uddannelse, der tænkes oprettet efter lovforslaget, vil kunne tiltrække mange, som måske ellers ville afholde sig fra at søge ind i et videre uddannelsesforløb. Jeg tror også, at denne uddannelse vil have interesse for en række andre videregående uddannelser end læreruddannelsen. Når der her foreslås en ny selvstændig uddannelse, der afrundes med en eksamen i forlængelse af undervisningen, i stedet for en adgangsprøve — med et kursus — til en bestemt uddannelse, er det netop, fordi foruddannelsen bør gøres åben også i den henseende, at man med den som grundlag kan vælge mellem flere uddannelsesveje — eller eventuelt gå direkte ud i erhvervslivet. Dette gøres der nærmere rede for i bemærkningerne til lovforslaget, men jeg vil lige nævne, at en del af diskussionen i sommer jo netop har drejet sig om det uheldige i, at det eksisterende forkursus til seminarierne ikke giver adgang til nogen anden uddannelse end læreruddannelsen og derved repræsenterer den typiske blindgyde.

I lovforslaget er mulighederne med hensyn til, hvilke uddannelser der kan blive tale om, holdt åbne, fordi en konkretisering af dem forudsætter forhandlinger med en række uddannelsesområder, hvoraf nogle hører under andre ministerier end undervisningsministeriet. Disse forhandlinger vil vi snarest gå i gang med. Men jeg mener, det er af afgørende betydning, at der samtidig med, at der indrettes en foruddannelse til læreruddannelsen, skabes lovgrundlag for, at denne foruddannelse kan udvikles til noget mere alment — ligesom man for få år siden gav et lovgrundlag for først 8.-9. klasserne, senere også 10. klasse i folkeskolen og derefter befæstede dem som adgangsveje til videre uddannelser gennem den videre udvikling.

Forslaget til en ny læreruddannelse:

Det lovforslag, der fremsættes nu, bygger på samme principper som det, jeg fremsatte i maj. De ændringer, der er foretaget, vedrører — bortset fra de ovenfor omtalte

meget afgørende vedrørende adgangen — overvejende udformningen.

Der er en enkelt principiel ændring af dyberegående betydning, nogle få mindre realitetsændringer og en række formulerings- og andre tekniske ændringer, som til dels bygger på forhandlinger med justitsministeriets lovkontor. I bemærkningerne til lovforslaget er der gjort rede for ændringerne, og jeg nævner dem derfor kun ganske kort:

Den omtalte principielle ændring består i, at alle betingelser med hensyn til helbred, vandel og velegnethed for lærergerningen er udgået af bestemmelserne om optagelsen på seminarierne. Jeg tror, at tiden er inde til at forlade sådanne adgangsbetingelser for læreruddannelsen, som i almindelighed ikke stilles ved indgangen til andre videregående uddannelser. Dette falder i tråd med en af de tanker, der ligger bag udformningen af selve uddannelsesforslaget, nemlig at læreruddannelsen bør nærmes til de friere studier. Det vil være en fordel, at det, der kræves, for at en ansøger betragtes som kvalificeret til at påbegynde læreruddannelsen, er klart defineret, så man for fremtiden undgår, at der mellem ansøgere, som rent faktisk ikke kommer ind på et seminarium, kan være både nogle, man har betragtet som ukvalificerede, og nogle, man har anset for kvalificerede, men ikke har haft plads til. Det kan måske — trods de stadige kapacitetsudvidelser — endnu være noget, før det bliver muligt at optage alle kvalificerede ansøgere på seminarier, men princippet må her som på andre områder være, at den videregående uddannelse står åben for enhver, der opfylder de krav, selve uddannelsen stiller, og at en nærmere afvejning af den enkeltes egnethed for det erhverv, han senere søger ind i, er den ansættende myndigheds eller virksomheds sag.

Ud fra de synspunkter, jeg her har gjort rede for, er også reglen fra maj-forslaget om, at en studerende, der under uddannelsen konstateres at være uegnet for lærergerningen, må ophøre med uddannelsen, ændret til en klar kompetenceregulering om egentlig bortvisning, som man må have mulighed for i særlige tilfælde at anvende som disciplinært middel i læreruddannelsen lige så vel som i andre uddannelser.

De mindre realitetsændringer er:

[Undervisningsministeren.]

1) Indførelse af hjemmel til at optage ansøgere, som ikke har højere forberedelseseksamen eller studentereksamen, men som har en anden tilsvarende uddannelse. Når blot det er sikkert, at grundlaget er i orden, vil det være rimeligt at lade sådanne ansøgere begynde læreruddannelsen uden videre. Der åbnes her endnu en adgangsvej.

2) En styrkelse af samtidsorienteringen, ved at alle studerende på egen hånd skal læse en skriftlig fremstilling af samtidens problemer, og ved at dele af denne fremstilling indgår i de fag, de berører. Ordningen er den samme som for idéhistorie i gymnasiet, og jeg er overbevist om, at den opgave at udarbejde en sådan fremstilling — og holde den à jour — vil virke tillokkende på adskillige forfattere.

3) Indførelsen af en adgang for visse studerende til fritagelse for den ellers obligatoriske undervisning i sang. En sådan fritagelsesadgang blev foreslået af læreruddannelsesudvalgets flertal, men udgik af majforslaget ud fra den betragtning, at alle studerende kunne have gavn af denne undervisning. Det har imidlertid vist sig, at sang- og musiksagkundskaben lægger megen vægt på, at bestemmelsen kommer med, og jeg har derfor optaget den i dette lovforslag.

Om de mere formelle ændringer henviser jeg til bemærkningerne til lovforslaget.

Den debat om den fremtidige læreruddannelse, der fulgte efter offentliggørelsen af udvalgsbetænkningen og fremsættelsen af lovforslaget i maj, har samlet sig om visse hovedpunkter. Jeg har ikke ment det rigtigt på forhånd at ændre lovforslaget ud over det, jeg har nævnt, men jeg vil her pege på nogle af de spørgsmål, det efter min opfattelse må være særlig nærliggende at drøfte i folketingsudvalget og under den øvrige behandling i det høje ting:

1) Forholdet mellem helhedsuddannelse og specialisering. I lovforslaget har man søgt at nå en balance ved at kombinere en bredere almindelig uddannelse med faglige og pædagogiske specialer. Det er vigtigt, at hele folkeskolen dækkes af denne uddannelse. Jeg er meget sikker på, at en videregående specialisering gående over i en egentlig opdeling af læreruddannelsen i flere uddannelser med henblik på undervisning på forskellige alderstrin uundgåeligt vil sætte skranker i skole-

forløbet, der må betragtes som uønskelige, netop når udviklingen i folkeskolen går i retning af et udelt — men selvfølgelig differentieret — forløb.

2) Studieformerne. Lovforslaget bygger her på tanken om friere studieformer med mindre klasseundervisning end nu — og i det hele taget mere varierende undervisningsformer — og med mere ansvar hos den enkelte studerende. En konsekvens af sådanne studieformer er, at de studerendes udbytte af uddannelsen i højere grad må vurderes ved afslutningen. Tanken om friere studieformer er imidlertid knyttet til et ønske om at lægge øget vægt på de studerendes tilegnelse af selvstændige og hensigtsmæssige arbejdsmetoder — det er nødvendigt, hvis de skal kunne følge med i den fremtidige udvikling inden for deres fag — og jeg ser det derfor som en særlig opgave at finde frem til sådanne former for prøver, som kan fremme arbejdsmetoder af denne art hos de studerende og virke tilbage på studiet ved at hjælpe med til at give selve kundskabstilegnelsen en levende og livsnær form.

Et spørgsmål, det kunne være ganske interessant at berøre i denne forbindelse, er, om udviklingen, kan føre til, at seminarieuddannelsen i større udstrækning bliver anvendt i andre erhverv end lærergerningen, sådan at der kunne tænkes at opstå et behov for en slags læreruddannelse uden praktikundervisning, som jo alene sigter på egentlig lærervirksomhed. Dette er dog næppe noget, der kan få betydning ved overvejelserne om den her foreslåede læreruddannelse.

3) Fagrækken. Om den har der været fremsat mange synspunkter, og jeg vil i denne forbindelse kun nævne, at kulturministeriet og undervisningsministeriet på initiativ af kulturudvalget for ganske nylig har holdt en konference med en bred deltagerkreds, hvor man drøftede de musiske fags stilling i skolen med særligt henblik på udformningen af den nye læreruddannelse. På denne konference blev værdien af de musiske fag og af en musisk islet i undervisningen i det hele taget fremhævet med betydelig vægt, og det er min opfattelse, at de synspunkter, der fremkom om disse spørgsmål, i høj grad må indgå i overvejelserne om udformningen af de kommende studieplaner for seminarierne, eventuelt ved

[Undervisningsministeren.]

at der etableres en kontakt mellem en repræsentation for kulturudvalget og det studieplansudvalg, der tænkes nedsat efter vedtagelsen af en ny læreruddannelseslov.

4) Studietiden. Efter lovforslaget skal normalstudietiden kunne være enten 3½ eller 4 år. Dette hænger sammen med tanken om de friere studieformer og den fleksibilitet i fagrækken, der følger af de foreslåede muligheder for tilvalg af fag og for anden frivillig undervisning, og med, at linjefagene kan være mere eller mindre omfattende. Der har været nogen ængstelse fremme for, at den varierende studietid vil volde vanskeligheder, fordi de fleste ansættelser i folkeskolen sker ved skoleårets begyndelse i august. Jeg er ikke sikker på, at man skal tillægge dette spørgsmål så stor betydning. Så længe der er lærermangel, vil det da kun være en fordel at kunne få besat en del lærerstillinger midt i skoleåret frem for at måtte vente til begyndelsen af det følgende skoleår, og når lærermangelen er overvundet, vil tilgangen af nye lærere midt i skoleåret kunne nyttiggøres, f. eks. til midlertidigt at frigøre allerede ansatte lærere til supplerende uddannelse.

5) Småbørnslæreruddannelsen. Om dette spørgsmål kan jeg sige, at jeg ikke tror, det vil være muligt at opretholde småbørnslærerindeuddannelsen i dens nuværende form med lavere adgangskrav og kortere uddannelse end den øvrige læreruddannelse alene beregnet for kvinder og med udelukkende sigte på undervisning i de yngste klasser. På den anden side ville jeg anse det for meget værdifuldt, om den koncentration om småbørnsundervisningens problemer, som hidtil er forekommet på de særlige småbørnslærerindeseminarier, på en eller anden måde kunne føres videre inden for en almen læreruddannelses rammer i tilknytning til det foreslåede pædagogiske speciale i undervisning af de yngste klasser. Under førstebehandlingen af det lovforslag, jeg fremsatte i maj, nævnte jeg, at jeg havde skrevet til forstanderen for statens småbørnslærerindeseminarium i Vejle, frk. Fenger, og bedt hende overveje, om der kunne findes en form, hvorunder dette seminarium kunne indpasses i den foreslåede nye læreruddannelse, og jeg har siden da modtaget et forslag fra frk. Fenger — som vil blive

sendt til folketingsudvalget — og vi har haft en samtale, hvorunder bl. a. nævntes muligheden af en etablering af et efteruddannelseskursus i småbørnspædagogik ved Vejleseminariet. Dette vil det være naturligt at overveje, når den nye lov er vedtaget og på baggrund af drøftelserne i det høje ting af dette særlige problem.

I tilknytning til disse hovedspørgsmål om selve læreruddannelsen vil jeg nævne nogle enkelte yderligere punkter i forbindelse med lovforslaget:

1) Seminarierne tænkes ligesom nu at kunne være enten statsseminarier eller privatseminarier, og lovforslagets regler om, f. eks. uddannelsen, seminarernes orden og lærernes kvalifikationer tager direkte sigte på begge slags seminarier. Der ligger en forskel for de studerende i, at der betales undervisningsafgift ved privatseminarierne, medens undervisningen ved statsseminarierne er vederlagsfri, men det af undervisningsministeriet nedsatte udvalg vedrørende tilskudsordninger for alle de private skoleformer under ministeriet skal bl. a. søge denne ulempe afbødet gennem forslag til hensigtsmæssige tilskudsregler.

Jeg vil i øvrigt understrege, at lovforslagets principper om en vis ensartethed i undervisningens indhold og konstateringen af dens resultater er så rummelige, at de værdier, der ligger i, at det enkelte seminarium har stor frihed med hensyn til udformningen af den læreruddannelse, det giver, vil blive opretholdt. Disse værdier kan i øvrigt få særlig betydning set på baggrund af forslaget om adgang for de studerende til at skifte seminarium under hensyn til de uddannelsesmuligheder, de enkelte seminarier byder på.

Seminariernes kapacitet er som bekendt udvidet meget betydeligt i de senere år. Når der i relation til kapaciteten er fremført betænkeligheder ved den foreslåede nyordning af læreruddannelsen, vil jeg gerne pege på, at der skulle være gode muligheder for, at en overgang til mere varierede undervisningsformer, navnlig anvendelsen af forelæsninger for større grupper af studerende i visse tilfælde, og adgangen til at etablere de foreslåede kursus til højere forberedelseseksamen også andre steder end ved seminarierne vil betyde en kapacitetsmæssig gevinst.

[Undervisningsministeren.]

2) Øvelsesskolerne — i hvert fald de faste øvelsesskoler — forudsættes for fremtiden at være kommunale skoler som altovervejende hovedregel, og „egne“ øvelsesskoler tænkes kun oprettet i undtagelsestilfælde. Der er allerede i den gældende lov fra 1954 en regel om, at et statsseminariums rektor skal have lejlighed til at udtale sig, inden der foretages ansættelser ved en kommunal øvelsesskole uden for København. Denne ordning kommer efter forslaget til at gælde alle seminarier og også til at gælde øvelsesskoler i København. Jeg finder det rigtigst at gøre opmærksom på, at Københavns magistrat har taget afstand fra dette sidste, men jeg må desuagtet anse det for rimeligt, at denne pligt til at optage kontakt med et seminariums rektor, som jo ikke gør noget skår i kommunens ansættelsesret, kommer til at gælde helt generelt.

3) Efteruddannelsen af folkeskolens lærere. Efteruddannelsesproblemerne trænger sig i disse år på på praktisk talt alle uddannelsesområder og tages op til løsning på det ene område efter det andet. Det siger sig selv, at disse problemer også gør sig gældende for folkeskolens lærere, men der foreligger på dette område den særlige omstændighed, at man her har en mere end 100-årig tradition for efteruddannelse. Man kan spørge, om man, efterhånden som lærerposterne i folkeskolen besættes med lærere, der er uddannet efter en ny læreruddannelseslov, vil få et mindre behov for videreuddannelse. Det er imidlertid givet, at samtidig med, at den nye læreruddannelse vil reducere behovet for visse former for videreuddannelse, vil nye behov stadig melde sig. Således vil den begrænsning i den enkelte lærerstuderendes fagrække på seminariet, som man anser for nødvendig af hensyn til læreruddannelsens kvalitet, skabe øget behov for senere supplerung af uddannelsen med andre linjefag og andre pædagogiske specialer end dem, der valgtes på seminariet.

Der er også grund til at vente, at den trang til yderligere dygtiggørelse og fordybelse i et fag, som altid har været til stede hos mange lærere, også vil findes hos dem, der får den nye uddannelse; endda i forøget grad, og det vil have stor betydning for skolen, om denne trang kan tilfredsstilles gennem studier, der er tilrettelagt med hen-

blik på skolens arbejde og under udnyttelse af lærernes forudsætninger fra deres undervisningsvirksomhed. I denne forbindelse vil jeg fremhæve betydningen af, at vi nu i Danmarks lærerhøjskole har en højere læreanstalt, der har undervisning — og først og fremmest folkeskolens undervisning — som sit arbejdsfelt, og som gennem sine provinsafdelinger får mulighed for at inddrage et endnu større antal lærere i videreuddannelsen end hidtil. Den nye bestemmelse i lovforslaget om medregning af videreuddannelse i en lærers pligtige timetal sigter netop på den del af den videre uddannelse, der kan gennemføres lokalt.

Efter lovens vedtagelse vil der være to opgaver, der først og fremmest skal tages op: fastsættelse af de detaljerede regler, navnlig studieplanerne for læreruddannelsen og for kursus til højere forberedelseseksamen, og spørgsmålet om seminarielærernes uddannelse.

Til at udarbejde studieplaner o. lign. vil der blive nedsat udvalg, ligesom man gjorde, da læreruddannelsesloven af 1954 og skolelovene af 1958 var vedtaget. De mange kommentarer, der er fremsat fra forskellig side, vedrører i meget høj grad studieplansspørgsmål, og jeg vil til sin tid sørge for, at de, der skal arbejde med studieplanerne, får kendskab til de udtalelser, ministeriet har modtaget.

Det andet spørgsmål, seminarielærernes uddannelse, har to sider. Den ene er, om de nuværende seminarielæreres muligheder for at varetage den nye læreruddannelse er tilstrækkelig gode — i givet fald må dette klares ved efteruddannelse, og det er meget vigtigt, at Danmarks lærerhøjskole efter den nye lovs gennemførelse får mulighed for en betydelig intensivering af kursusvirksomheden for seminarielærere.

Den anden er spørgsmålet om de kvalifikationer, der bør kræves ved fremtidige ansættelser af seminarielærere. Som jeg har sagt før — og også nævner i bemærkningerne til lovforslaget om læreruddannelsen — er det min hensigt at nedsætte et udvalg til at gennemdrøfte dette spørgsmål, så snart man efter lovens vedtagelse ved, hvilken uddannelse kvalifikationerne skal dække. Jeg vil blot sige her, at seminarielærerne skal være højt kvalificerede, og at de bør have kendskab til folkeskolen, enten fra

[Undervisningsministeren.]

praktisk undervisningsvirksomhed eller fra et pædagogisk studium, der særlig sigter på folkeskolen. Så vidt jeg ved, er der ingen, der for alvor har prøvet at analysere de opgaver, der forventes løst af en seminarielærer. Det må være en opgave for det kommende udvalg gennem en sådan analyse at prøve at nå frem til generelle synspunkter for de ønskelige faglige og pædagogiske forudsætninger hos den, der stiler mod en virksomhed som seminarielærer.

Til slut skal jeg tilføje, at jeg håber på en positiv og åben forhandling om de to lovforslag i det høje ting, og at jeg vil tilstræbe et resultat, der kan vinde bred tilslutning, sådan som der er god tradition for i forbindelse med lovgivning på skolens område.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov for Færøerne om rettens pleje.

Forslaget går ud på, at den gældende retsplejelov for Færøerne af 16. marts 1960 afløses af en ny færøsk retsplejelov, således at en række ændringer i den almindelige retsplejelov, som er kommet til efter loven af 1960, udvides til også at gælde for Færøerne.

En sådan ajourføring af den færøske retsplejelovgivning er ikke blot ønskelig for at bevare retsenheden mellem de forskellige dele af landet på retsplejens område, men også for at bevare retsenheden på andre områder. Gennemførelse af forslaget er således nødvendig, for at de vigtige straffelovsændringer fra 1960 og 1961 kan sættes i kraft for Færøerne.

Lovforslaget har været forelagt det færøske hjemmestyre, der har meddelt sin tilslutning til forslagets gennemførelse.

Under henvisning hertil og til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den ærede ordfører for udvalget til valgs prøvelse, for at hun kan gøre indstilling til tinget om godkendelse af nogle valg.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (Lis Groes): Med skrivelse af 15. oktober d. å. har ministeren for Grønland fremsendt valgbog vedrørende folketingsvalget i Grønland den 22. september 1964. Efter afholdelsen af valget traf folketinget den 7. oktober 1964 i henhold til forretningsordenens § 1, stk. 6, jfr. lov nr. 198 af 4. juni 1964, på grundlag af en telegrafisk indberetning om valgets udfald beslutning om godkendelse af de ærede medlemmer hr. Knud Hertlings og hr. Rosings valg. Ifølge den nævnte bestemmelse i forretningsordenen skal tinget, når det endeligt opgjorte valgmateriale foreligger, træffe afgørelse om, hvorvidt godkendelsen kan opretholdes. Udvalget til valgs prøvelse har gennemgået det modtagne materiale og indstiller herefter enstemmigt til tinget at opretholde godkendelsen af valget af det ærede medlem hr. Knud Hertling som medlem for Grønlands 1. opstillingskreds og valget af det ærede medlem hr. Rosing som medlem for Grønlands 2. opstillingskreds.

I skrivelse af 20. f. m. anmodede folketingsmand Lysholt Hansen om orlov på grund af udsendelse i offentligt hverv, og i sit møde den 6. d. m. har det høje ting meddelt den ønskede orlov og vedtaget at indkalde stedfortræderen. På den af indenrigsministeriet i medfør af valglovens § 50 udarbejdede liste findes som 1. stedfortræder for socialdemokratiet i Maribo amtskreds opført sekretær Jens Als, der i skrivelse af 7. d. m. har meddelt, at han er villig til midlertidigt at tage sæde i folketinget i anledning af den nævnte orlov. Udvalget til valgs prøvelse har herefter holdt møde, og efter at have gennemgået stedfortræderlisten og de øvrige dokumenter indstiller udvalget enstemmigt, at sekretær Jens Als godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra den 6. d. m. at regne.

Endvidere anmodede det ærede medlem hr. Horn i skrivelse af 1. d. m. på folketingsmand Mohr Dams vegne om orlov på grund af sygdom, og den 6. d. m. meddelte det høje ting den ønskede orlov og vedtog at indkalde stedfortræderen. Ifølge den modtagne udskrift af valgbogen for Færøerne er 1. stedfortræder for Færøernes socialdemokrati forhenværende folketingsmand, pastor Johan Nielsen, der den 7. d. m. har med-